

Arheologija

Arheologija je neizostavni deo današnjeg identiteta Sremske Mitrovice. Na kraju krajeva, u pitanju je grad koji je izgrađen na temeljima Rimskog carstva. U 1. Veku pre nove ere biva pokoren od strane Rimljana i u doba carstva postaje jedna od četiri glavne prestonice. Danas je arheološki aspekt Sremske Mitrovice poprilično zapostavljen. Postoje svega tri relativno aktivna arheološka lokaliteta.

Lokalitet "Glac"

Najaktivnije nalazište trenutno, i ujedno jedino koje se istražuje. Ceo proces je započet 2017. godine i lokalitet se nalazi van Sremske Mitrovice, u njenoj neposrednoj blizini. U pitanju je kasnoantička vila koja je bila u vlasništvu imperatora Maksimijana Herkulija, i izgrađena je nedaleko od Sirmijuma na imanju gde su nekada njegovi roditelji radili. Ono što ukazuje na vilu građenu za osobu visokog statusa je pronađeni građevinski materijal poput zelenog i crvenog kamena sa Peloponeza i iz Egipta. U pitanju je veliki projekat i saradnja između Srbije i Australije. Istraživanje predvodi arheolog dr Ričar Majls i njegov tim sa arheološkog fakulteta u Sidneju. Procenjuje se da će istraživanje trajati između pet i deset godina.

Fontana, Sirmijum

Mozaik Sirmijum

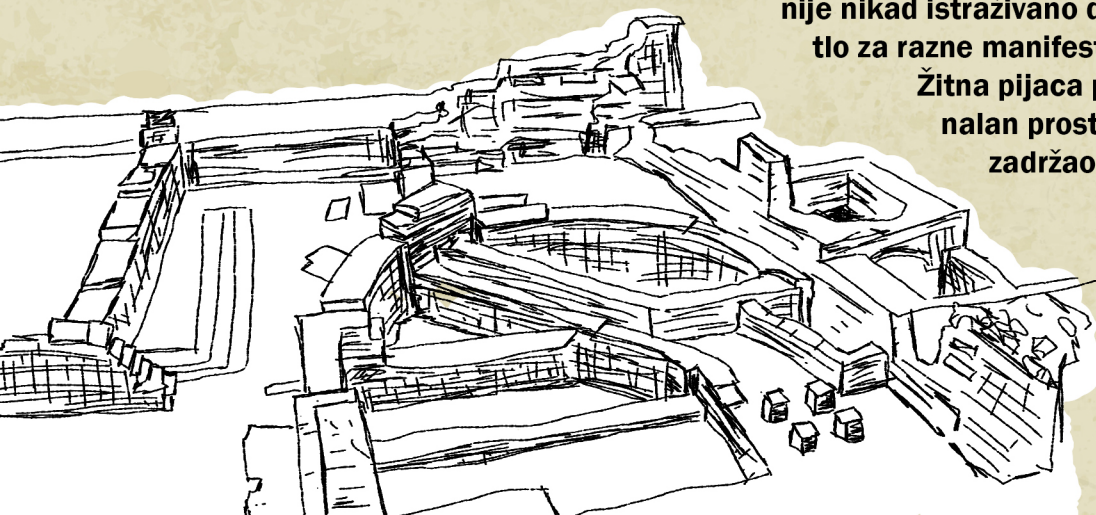

Herkules

Ostaci palate su 2008. godine zaštićeni šatorom, dok je na površini od 2500 kvadratnih metara izloženo 250m² podnih mozaika. Na mnogim mestima mozaici su u tri sloja, što govori o obnavljanju carske palate sa smenom vladara.

Žitna pijaca

Arheološki lokalitet Žitna pijaca iz perioda carskog Sirmijuma je takođe aktivan lokalitet ali na drugačiji način. On se trenutno obnavlja i biće transformisan u amfiteatar i mesto okupljanja i kulturnih dešavanja. Ovo nalazište se nalazi u samom centru Sremske Mitrovice i nije nikad istraživano detaljno, već se koristi tlo za razne manifestacije. Plan je da se -
Žitna pijaca pretvori u multifunkcionalan prostor koji bi u isto vreme -
zadržao sopstveni identitet.

Sama Žitna pijaca je dosta oštećena zbog atmosferskog uticaja tokom godina, ali će ostaci biti konzervirani u okviru projekta „Svetlosti Carskog grada” i konkursa „Gradovi u fokusu 2017”. Cilj projekta je prezentovanje lokaliteta u novom svetlu kako stanovnicima Sremske Mitrovice tako i turistima.

Sama pijaca je u 19. veku bila trgovačka četvrt a tek prošlog veka je stavljena pod zaštitu države kao kulturno-istorijska lokacija koja je od posebnog značaja.

Carska Palata

Trenutno ujedno i Priča va, ali se pojavila preme sivne

Nadgrobnni spomenik Kostolac

jedini lokalitet koji je otvoren za posetioce, jedini koji je zapravo istražen.

Carske palate počinje još u vreme Rimskog carstva u okviru savremene istorije Sremske Mitrovice tek 1957. godine kada su radnici prilikom priprema za izgradnju stambene zgrade naišli na ma- zidove.

Maketa Sirmijuma

Na samom lokalitetu se danas može videti samo jedan mali deo celog imperijalnog kompleksa. Prezentovani zidovi i podovi u većem delu predstavljaju stambeni deo palate, dok o luksuznoj unutrašnjosti svedoče fragmenti fresaka, mozaičkih podova kao i raznovrsna arhitektonska dekoracija od kamena koji je dopreman sa raznih strana sveta - iz Egipta, Male Azije, Grčke, itd.

Ignjat Jung - prvi sremski arheolog (1860 - 1915)

Ime Ignjata Junga je neizostavno kada se govori o arheologiji i arheološkim istraživanjima Sremske Mitrovice. Bio je učitelj osnovne škole i svestranih interesovanja. Za vreme svojih istraživanja je slao stotine pisama urednicima Vijesnika hrvatskog arheološkog društva o samoj topografiji Sirmijuma kao i o svojim otkrićima. Ti podaci su i danas izuzetno važni jer su bili praćeni crtežima, skicama i detaljnim planovima.

Da nije bilo Jungove posvećenosti prema arheologiji, sada za mnoge uništene lokalitete ne bismo ni znali da su ikada postojali.

Sarkofag III vek.

1. Unutrašnje dvorište carske palate otkriveno je samo jednim delom. Oko njega su smeštene prostorije čiji je nivo izdignut za oko 5m, kako bi se omogućila instalacija sistema za podno grejanje toplim vazduhom (hipocaustum). U dvorištu su otkriveni ostaci stepeništa za ulaz u palatu (ex).
2. U unutrašnjem dvorištu palate nalazi se masivno građevina izgrađena od velikih kamenih blokova sa četiri unutrašnje stupce koji su možda nosili kupolu. Njena unutrašnjost bila je bogato ukrašena freskama. Tačna namena za sada nije poznata.
3. Peći za zagrevanje (praefurnia) nalaze se oko unutrašnjeg dvorišta palate. Iz njih su polazile instalacije za podno grejanje prostorija. Očuvane su samo u zoni temelja. Smatra se da su bile lučno zasvođene.
4. Proneki kanal praefurnijama ulazi u kanal koji je bio deo sistema za zagrevanje. Kanal se nekada nalazio ispod poda dugačkog hodnika sa mozaikom iz sredine IV veka.
5. Deo podnog mozaika koji potiče iz starije faze izgradnje palate (početak IV veka).
6. Pretpostavlja se da je prostorija sa velikom apsoidom bila u funkciji carskog ceremonijala, i da je car u njoj obavljao zvanične državne poslove. U starijoj fazi, na mestu ove prostorije bila je kupatilo (thermae).
7. Prostorija većih dimenzija sa očuvanim stubičima sistema za zagrevanje (hipocaustum) verovatno je pripadala službenom delu palate.
8. Na zidovima ove prostorije očuvane su freske. Za freske naslikane u palati, karakteristična su četvrtasta polja sa motivima vegetacije, koje su uokvirena imitacijom arhitektonskih elemenata (stubova ili mermernih ploča). U prostoriji je pronađen i podni mozaik koji potiče iz IV veka.
9. Na ovom mestu se nalazio trem (porticus) koji je bio okrenut prema unutrašnjem dvorištu. Ova prostorija je bila ukrašena mozaičkim podom iz sredine IV veka.
10. Ovo je najprezentabilnija prostorija koja je otkrivena prilikom dosadašnjih istraživanja palate. U istočni zid prostorije pronađena je fontana ukrašena oplatom od belog mermersa. U ovoj prostoriji su otkrivena tri nivoa mozaičkih podova.
11. Hodnik koji je vodio ka stepeništu ukrašen je mozaičkim podom sa početka IV veka.
12. U prostoriji sa malom apsoidom bila je polukružno stepenište koje je vodio na sprat palate.

PROJEKAT
PALATIUM
IMPERIALE

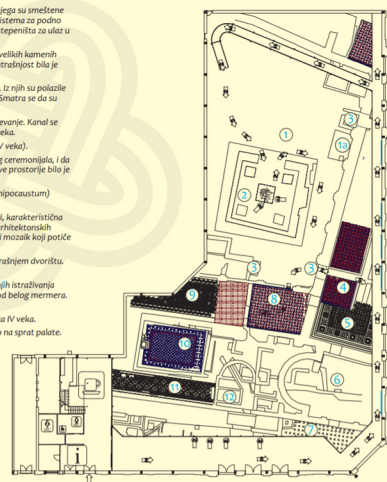
Carska palata radi svakog dana od 10-18 časova.

Pivarska 2, Sremske Mitrovice, Srbija

tel: 011 429 594

www.carskapatata.rs

Najveći deo sadržaja objekta prilagođen je osobama u invalidskim kolicima.

Carska palata